

INDHOLDSPLAN ÆRØ EFTERSKOLE 2025/2026

UDARBEJDET FORÅRET 2025 OG GODKENDT AF BESTYRELSEN

ÆRØ EFTERSKOLE

TRANDERUPGADE 61

5970 ÆRØSKØBING

WWW.AEE.DK

INDHOLDFORTEGNELSE

1: Indledning

2: Værdigrundlag og pædagogisk linje

3: Normal undervisning

4. Anderledes forløb og øvrig undervisning

5: Kostskolelivet

6. Dokumentation og evaluering

1: Indledning

Ærø Efterskole driver efterskole jf. loven om efterskoler således, at vi tilbyder undervisning, kurser og samvær, hvis hovedsigte er livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse. Dette hovedsigte er knyttet til hele kostskoleformen på efterskolen.

Livsoplysning er et begreb, der rummer universelle og almenmenneskelige problemstillinger. Livsoplysning ligger i forlængelse af den bestående oplysningstradition for de frie skoler og vedrører de store spørgsmål i tilværelsen.

Folkelig oplysning rummer oplysning om store og små fællesskaber samt forholdet til det individuelle. I folkelig oplysning er det individuelle og det fælles sider af samme sag og hinandens forudsætning. Det indeholder desuden oplysning og dannelse om den historiske baggrund for det danske samfund.

Demokratisk dannelse understreger opgaven i at fastholde og udvikle en proces, der fører frem mod demokrati. Vi vil danne vores elever til engagerede medborgere med lyst og evne til at være aktive i et demokratisk samfund og med et menneskesyn der understøtter velfærdssamfundet. Begrebet vedrører både undervisningen og fritiden.

Såvel hovedsigtet som skolens værdigrundlag kommer til udtryk i hele vores måde at drive skole på. Det vil således afspejle sig i både de temaer og den måde, vi tilrettelægger undervisningen på, og det vil ligeledes kunne ses og mærkes i vores daglige samvær med eleverne.

Undervisningen på Ærø Efterskole har bred almen karakter med hovedvægt på de boglige fag, linjefagene og de fælles fag. Vi tilbyder 42 ugers kursus med fokus på personlig og social udvikling samt dannelse og uddannelse. Vi tilbyder i skoleåret 25/26 folkeskolens afgangsprøve i 9. og 10. klasse og grønlandske skriftlige eksamener.

2: Værdigrundlag og pædagogisk linje

Ærø Efterskoles formål er at drive en efterskole, som med baggrund i vores værdigrundlag, formidler og engagerer eleverne i formålet med efterskoleloven: livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse. På baggrund af skolens værdigrundlag er det skolens overordnede målsætning, at vi bidrager til elevernes udvikling på en sådan måde, at de rejser herfra med mere gejst, livsmod og forståelse for fællesskabets styrker og egen rolle deri. I en meget individorienteret tid ønsker vi i overensstemmelse med hovedsigtet for efterskolerne at danne eleverne til at indgå i demokratiske fællesskaber og give dem værktøjer til at bidrage til at løse egne og fælles problemer. Målet er livsparate og livsduelige unge mennesker, som

tager ansvar for sig selv og andre. I dagligdagen på skolen bliver hensynet til den enkelte altid vurderet i forhold til det store fællesskab, og eleverne skal lære at affinde sig med kompromiser i dette felt. Her på skolen kan eleverne afsøge forskellige veje og vildveje i trygge omgivelser, og vi beder ikke eleverne finde *den* rigtige vej, men åbner rum for tvivl, undersøgelse og nysgerrighed.

Vi ser værdien i mange forskellige former for fagligheder og faglige evner, og vores mål er, at eleverne forlader efterskolen med mod og lyst til et nyt skridt på deres uddannelsesmæssige vej. En vigtig del af skolens DNA er små og store kulturmøder, som vi oplever både i hverdagen og på studierejse til udlandet. At rumme det anderledes skaber plads og rum for nye møder og erkendelser og ambitionen er forståelse og sensibilitet for det, som er anderledes end en selv. Ærø Efterskole er en vigtig institution på øen, og vi ønsker at skolen bliver integreret dybere i dybere i øens liv til gavn for både skolen og øen.

På Ærø Efterskole tror vi på den enkelte elev, og vi styrker de ressourcer eleverne bringer med sig til skolen. For at fællesskabet kan lykkes er det nødvendigt med nogle fælles grundregler, der sætter rammerne for samværet på skolen. Udgangspunktet bygger på frihed under ansvar og gensidig respekt mellem elever, forældre og ansatte. Samtidig bruger vi aktivt skolens værdigrundlag i det pædagogiske arbejde, og vi bruger løbende tid på fælles samtaler om regler, trivsel og samvær. Helt konkret er skolens få regler som følger:

- Eleven skal følge skolens dagsrytme
- Ingen mobning - digitalt eller fysisk
- Ingen tyveri
- Ingen alkohol
- Ingen stoffer

De nævnte regler skal følges for at være elev på Ærø Efterskole. Som redskab for at oversætte disse regler til konkret praksis, arbejder vi med en fællesskabstrappe, der visuelt og konkret fortæller en elev, om denne bevæger sig mod udkanten af fællesskabet ved gentagende regelbrud. Dette bruges aktivt både sammen med elever og deres forældre.

2.1. Kulturmødet på Ærø Efterskole:

En af skolens bærende værdier er kulturmødet. Dette er ikke kun forstået som det store kulturmøde på en rejse til fremmede kulturer ude i verden. Der foregår afgørende og lærerige kulturmøder på skolen hver eneste dag, hvor eleverne skal rumme noget fremmed eller prøve at forstå, hvorfor en anden person handler som den gør. Vi bruger aktivt denne værdi i arbejdet med eleverne, når vi fx mægler i en konflikt på værelset eller en elev føler sig misforstået.

2.2. Elevdemokrati:

På Ærø Efterskole ønsker vi et levende elevdemokrati, hvor eleverne oplever, at deres stemme bliver hørt, og at de har indflydelse på skolen. Dette ligger formelt hos skolens elevråd, som hos os hedder Ø-råd. Dette består af elevrepræsentanter, som mødes en gang om måneden og vælger indkomne emner, som tages op på skolens månedlige Ø-rådsmøde. Her kan eleverne både diskutere emner, som de vedtager selv eller bringer emner videre til lærerne, som de forholder sig til på lærermøderne. Derudover kan eleverne selvfølgelig altid komme med deres input, og vi forsøger at inddrage dem og uddelegere ansvar for skoles liv til hverdag.

2.3. Inklusion og mentorordning

På Ærø Efterskole har vi ikke reserveret et bestemt antal pladser til elever med særlige udfordringer. Optagelsen på skolen finder altid sted i krydsfeltet mellem en optagelsessamtale, behovet for særlig støtte og sammensætningen af den øvrige elevgruppe. Hvis vi bedømmer at kunne rumme eleven, så er der plads på Ærø Efterskole. Vi har overordnet to forskellige tilbud til elever med særlige behov.

2.4. Mentorpakken:

Mentorkontrakten indgås mellem bevilgende sagsbehandler, familien og mentoren/skolen efter aftale med ledelsen. Det er den bevilgende sagsbehandlers handleplan for eleven, der er udgangspunktet for personlig og social coaching af eleven. Der er forpligtelser om statusudtalelser og opfølgning i henhold til aftaler. Prisen fastsættes hvert år af skolen.

2.5. Inklusionspakke + 9 timer:

Den anden type kontrakt er til elever med svære udfordringer, hvor der er udfærdiget en PPV/PPR om behov for minimum 9 timers støtte, og her søges bevilling fra Undervisningsministeriet aftalte pulje.

2.6. Forældresamarbejde:

Samarbejdet mellem kontaktlæreren og forældrene begynder allerede inden skoleårets start. Kontaktlæreren har en samtale med forældrene/eleven enten på skærm inden skolestart eller ved et møde til Nye Elevers Dag. Familien bliver dermed hurtigt introduceret til ham eller hende og dennes opgaver som bindeled mellem skole og hjem. Her bliver der også taget udgangspunkt i eleven og snak om eventuelle udfordringer vi skal være opmærksomme på i opstartsfasen eller generelt. Det gør opstartsdagen i august lidt lettere for mange, da der er genkendelse af ansigter, og en tryghed i at have delt viden til fordel for eleven. Det er dermed også hurtigt slået fast, at kontaktlæreren er familiens indgang til skolen. Forældrene har desuden adgang til skolens intranet Viggo, hvor de får/skriver beskeder, kan følge elevens skema evt fravær. Ønsket er, at forældre og kontaktlærer med åben og ærlig dialog hjælpes ad

med de udfordringer, der kommer hen ad vejen. Forstanderen skriver et ugebrev til forældrene om ugen der gik og ugen, der kommer, så alle forældre er oplyste om både planlagte begivenheder og opståede særlige hændelser i hverdagen.

3: Normal undervisning

Undervisningen på Ærø Efterskoler er struktureret omkring, at alle elever minimum har 21 timers undervisning pr. uge, som er fordelt på fem undervisningsdage fra mandag til fredag. Undervisningen er skemalagt sådan, at eleverne har mindst ét modul af halvanden times varighed på hver side af frokost. For skemaeksempel se herunder.

3.1. Lærernes undervisning:

På Ærø Efterskole har vi følgende spor: FP9, FP10, 10Fri (ikke relevant i skoleåret 25/26) og I-klasse med DSA. Herunder ligger både boglige fag og linjefag og klubber. Hertil kommer fællestimer, samlinger og andet pædagogisk tilrettelagt samvær som fx rengøring, køkkentjans mm. Overordnet er målsætningen for undervisningen, at den er fagligt funderet, inspirerende, overraskende og udfordrende og kan tænde en læringsmæssig gnist hos eleverne. Gennem succesoplevelser og inspirerende undervisning skal eleverne få lyst til mere læring og fra deres individuelle ståsted have mulighed for at tilegne sig kompetencer, så de får færdighederne til et videre liv med skolegang og uddannelse. Vi forventer også, at

eleverne lærer at tage ansvar for egen læring. Lærerne skal skabe et undervisningsmiljø, hvor eleverne bliver udfordret fagligt, og hvor de føler sig trygge nok til at udfordre egne grænser og forventninger. Til at opnå de mål forventes det, at læreren er fagligt kreativ, har bredde i metoder og indhold, udvikler sig og er professionel i og omkring arbejdet med deres fag, samt at de bruger hinanden til udvikling, sparring og inspiration f.eks. i fagteams. I det kommende skoleår er det skolens målsætning at udvikle samarbejdet i fagteams. Det gælder især de boglige fag, men også linjefagslærerne kan med fordel mødes i fagteams. Læreren skemalægger selv disse aktiviteter som del af den almene forberedelse.

3.2. Boglige fag:

Fagudbuddet på Ærø Efterskole dækker de formelle krav og står mål med undervisning i Folkeskolen. For mere detaljeret beskrivelse henviser vi til www.uvm.dk med Folkeskolens Fælles Mål for de enkelte fag med øget fokus på læringsmål. På Ærø Efterskole tror vi på, at man lærer af hinanden. Derfor laver vi blandede hold med 9. og 10. klasse sammen i dansk, engelsk og matematik. De går selvfølgelig til de respektive prøver i det relevante pensum.

3.3. Dansk A og B 9.-10kl.:

Undervisere: Ida Marie Christoffersen og Esben Raadshøj Avandano

Formål:

Formålet med dansk A er, at eleverne oplever at få deres tilværelse spejlet og gennem tekster fra samtiden og fortiden. Eleverne oplever også at få rusket op i deres måde at se verden på, gennem tekster, de ikke umiddelbart forstår eller kan relatere til. Formålet er også, at eleverne kan forstå tekster i forskellige genrer, og at eleverne kan begå sig skriftligt og mundtligt i disse genrer. Eleverne får åbnet deres horisont og oplever (forhåbentlig), at deres forståelse af dem selv og deres omverden skubbes til. Samtidig former eleverne meninger og holdninger, som de skal kunne give udtryk for, i en passende form og med et meningsfuldt sprogbrug. Dette opnås bl.a. gennem mødet med sprogbrug som for eleverne kan synes kompliceret og svært tilgængeligt, men som foldes ud i klassen for at opnå en fælles forståelse. Derudover skal eleverne være aktive som læsere og som producenter af tekster og derigennem opnå skriftlige evner og evner som kritiske kulturbrugere.

Tilrettelæggelse:

Undervisningen tilrettelægges således at eleverne oplever en variation i det enkelte modul og fra modul til modul. Der er fokus på det få bevægelse og leg ind i alle moduler samt vekslende arbejdsformer, herunder gruppearbejde, classesamtaler, individuelt arbejde, cl-øvelser mm.. Det efterstræbes at alle elever på en eller anden måde er mundtligt aktiv i hvert modul, enten i form af samtaler i par, samtaler i grupper, samtaler på klassen eller ved at fremlægge eller læse op. Eleverne skal alle i løbet af året tale alene foran hele klassen, om end det kun er at læse en kortere tekst op eller at byde ind med en holdning. Eleverne inddrages i

planlægningen af undervisningen, i det omfang det giver mening. Der er altid planlagt differentieret undervisning, nogle gange i form af niveaudelte opgaver andre gange en differentiering i arbejdsform eller forventninger til udbytte.

Prøve/Evaluering:

Undervisningen evalueres løbende i form af samtaler enten en til en, i grupper eller på klassen. Eleverne laver afleveringer og tests, som danner grundlag for deres skriftlige karakterer. Undervisningen er prøveforberedende og afsluttes med enten 9. eller 10. klasse prøve.

3.4. Matematik A og B 9.-10kl.:

Undervisere: Maja Pape og Theis Krarup Hansen

Formål:

Det er en stor målsætning, at eleverne på matematik oplever at få en forståelse for noget, de tidligere har haft svært ved eller ikke har forstået. Formålet er at give eleverne en øget interesse for matematikken og følelsen af aha-oplevelser og mestring. Undervisningen vil derfor tage udgangspunkt repetition af grundlæggende matematiske færdigheder samt have fokus på hvordan man kan bruge elektroniske værktøjer til besvarelse af spørgsmål. Eleverne skal arbejde løsningsorienteret overfor matematiske problemstillinger, vurdere samt præsentere

Tilrettelæggelse:

Undervisningen vil tilrettelægges i forløb indenfor tal og algebra, statistik og sandsynlighed samt geometri jævnfør fælles mål.

Materialet vil primært hentes fra Gyldendals fagportal <https://matematik.gyldendal.dk/> samt fra <https://mattip.dk/page/udskoling>

Samt fra hjemmeside Mattip.dk, hvor der hentes kopiark til udskrift.

Undervisningen vil derfor tage udgangspunkt i både digitalt- og papirarbejde. Det tilstræbes at undervise differentieret idet nogen elever når at arbejde dybere ind i hvert emne end andre. Det accepteres derfor at de svageste elever bruger længere tid på grundlæggende træning, mens dygtigere elever arbejder mere udfyldende med emnet. Eleverne vil undervejs have forskellige samarbejdspartnere i klassen, som forventes at spare med i arbejdet i undervisningen, hvorved samarbejde og mundtlighed trænes.

Prøve/evaluering:

Eleverne på 9. klassetrin skal til prøve i FP9, skriftligt med og uden hjælpemidler samt forberedes på udtræk til den mundtlige prøve.

Eleverne på 10. klassetrin skal til prøve i FP10, skriftligt med hjælpemidler samt til den mundtlige prøve.

Der vil løbende være afleveringsopgaver fra tidligere prøveoplæg tilpasset det forløb, der arbejdes med i undervisningen, som en forberedelse til den skriftlige prøve med hjælpemidler. Der vil i det daglige være gennemgange på klassen, hvor eleverne på tavlen arbejder med matematiske problemer og træner mundtlighed. 9. klasse vil arbejde træne på skriftlig fremstilling uden hjælpemidler, mens 10. klasse vil have en mundtlig fremlæggelse.

3.5. Matematik I-klassen:

Underviser: Nicolaj Rarup-Hellesen

Formål:

Formålet med matematikundervisningen er at give eleverne en solid forståelse af grundlæggende matematiske begreber og færdigheder. Eleverne skal opleve, at matematik både er et redskab i hverdagen og et fag, hvor man kan undersøge, opdage og finde mønstre. Undervisningen skal bidrage til, at eleverne udvikler selvtillid i forhold til at arbejde med matematik, tør prøve sig frem og kan forklare deres tanker til andre.

Tilrettelæggelse:

Undervisningen veksler mellem fælles gennemgang, individuelt arbejde, samarbejde i par og grupper samt praktiske aktiviteter. Der arbejdes med konkrete materialer, opgaver og digitale værktøjer, så eleverne møder matematikken på flere måder. Opgaverne differentieres, så alle kan arbejde på deres niveau, og korte fremlæggelser bruges til at styrke elevernes evne til at formidle matematik. Fokus er både på at opnå rutine i de grundlæggende færdigheder og på at kunne bruge matematik i sammenhænge, som giver mening for eleverne.

Prøve/evaluering:

Der er ingen afsluttende prøve i matematik i I-klassen.

I stedet evalueres eleverne løbende gennem:

- Små tests efter hvert emne (skriftlige og/eller digitale)
- Opgaver i klassen og hjemmeopgaver
- Korte fremlæggelser af resultater og strategier
- Dialog mellem lærer og elev om arbejdsproces og forståelse

Evalueringen bruges både til at give eleverne feedback på deres udvikling og til at justere undervisningen.

3.6. Engelsk A og B 9.-10kl.:

Undervisere: Helene Zwisler og Ida Marie Christoffersen

Formål:

Undervisningen foregår på engelsk og skal forberede eleverne på den senere anvendelse af engelsk i uddannelsessystemet samt mødet med engelsktalende personer. Eleverne skal efterhånden kunne arbejde mere selvstændigt og med større grad af medbestemmelse. Eleverne skal arbejde med emner af personlig, kulturel og samfundsmæssig relevans. Sproget bruges som kommunikationsmiddel med fokus på formål, præcision og nuancering. Eleverne trænes i skriftlig engelsk som redskab og udtryksform.

Eleven skal kunne deltage i længere, spontane samtaler og argumentere for egne synspunkter på engelsk. Eleven skal kunne forstå og skrive længere, sammenhængende tekster med forskellige formål på engelsk. Eleven skal kunne agere selvstændigt i internationale kulturmøder på baggrund af forståelse af kulturelle og samfundsmæssige forhold.

Eleverne skal opnå et kendskab til kulturelt, historisk og politisk aktuelle og fortidige problematikker og emner i engelsktalende lande. De skal kunne redegøre for, hvordan kulturelle og samfundsmæssige forhold går på tværs af lande i den moderne, globaliseret, teknologiseret og medialiseret verden.

Tilrettelæggelse:

Undervisningen tilrettelægges således, at eleverne med tiden får mere og mere medbestemmelse, når det kommer til arbejdsformer og undervisningens indhold.

Undervisningens sekvenser foregår skiftevis i de forskellige rum i Steen Becks læringscirkel. Nogle gange med høj elevstyring, andre gange med høj lærerstyring, arbejde alene, i pararbejde, gruppearbejde og projektarbejde.

Eleverne trænes i at blive mere trygge ved mundtlige præsentationer, hvorfor vi starter med fremlæggelser i mindre grupper, hvorefter der med tiden åbnes op for præsentationer foran klassen.

I undervisningen kommer vi til at arbejde med forskellige udtryksformer, hvortil der knyttes skriftligt og mundtligt arbejde, således undervisningen og udtryksformerne har et varieret og kreativt indhold.

I undervisningen inddrages så vidt muligt workaway'ers fra engelsktalende lande, således eleverne få mulighed for at træne deres kommunikative evner og ordforråd, samt får en personlig vinkling på de emner, som vi arbejder med.

Prøve/evaluering:

Elevernes mundtlige niveau bliver løbende formativt evalueret. Der kommer til at være skriftlige afleveringer, som indholds- og omfangsmæssigt udbygges med elevernes faglige kunnen. Der kommer til at være online prøver, hvor elevernes læseforståelse, grammatiske forståelse, sprog og sprogbrug afprøves.

3.7. Engelsk I-klassen:

Underviser: Esben Raadshøj Avandano

Formål:

Undervisningen i engelsk skal give eleverne mod på og lyst til at anvende sproget i meningsfulde sammenhænge. Eleverne skal udvikle deres kommunikative færdigheder, så de kan forstå, tale, læse og skrive engelsk i hverdagssituationer samt i mødet med kultur, medier og tekster fra engelsktalende lande.

Tilrettelæggelse:

Undervisningen i engelsk tilrettelægges, så eleverne møder sproget i trygge og meningsfulde rammer, hvor progression, gentagelse og variation er centrale. Undervisningen struktureres med udgangspunkt i temaer (fx *Family, Food, My Day, Animals*), så eleverne kan koble deres viden og erfaringer fra hverdag og kultur med sproget.

Niveaudeling og differentiering

- **Sprogligt udgangspunkt:** Grønlandske elever møder engelsk som tredje sprog. Der arbejdes derfor eksplicit med ordforråd og udtale, og elevernes forskellige sproglige forudsætninger tages i betragtning.
- **Niveaudeling i praksis:** Eleverne kan opdeles i mindre grupper efter sprogligt niveau, fx i mundtlige øvelser, hvor nogle træner korte faste vendinger, mens andre arbejder med frie dialoger.
- **Differentiering:**
 - Elever med behov for støtte tilbydes visualisering (billeder, piktogrammer, kropssprog) og små gentagne øvelser.

- Elever med stærkere sproglige kompetencer udfordres med længere tekster, selvstændige skriveopgaver eller digitale ressourcer.
- Arbejde med makkerpar på tværs af niveau kan styrke

Metodiske overvejelser

- **Kommunikativ tilgang:** Fokus på at *bruge* sproget frem for at kunne det perfekt. Eleverne opmuntres til at prøve sig frem uden frygt for fejl.
- **Leg og aktivitet:** Spil, sang, rollespil og bevægelsesøvelser anvendes til at indarbejde ordforråd og skabe motivation.
- **Gentagelse og variation:** Centrale ord og vendinger repeteres ofte, men i forskellige kontekster for at sikre overførbarehed.

Prøve/evaluering:

Undervisningen i engelsk er **prøvefri**, men den tilrettelægges således, at eleverne gradvist opbygger de kompetencer, som vil kunne forberede dem til senere prøver og tests.

Evalueringen har primært et **formativt sigte**, hvor målet er at støtte elevernes sproglige udvikling og give dem mod på at bruge engelsk aktivt.

Former for evaluering

- **Løbende observation:** Lærerens daglige observation af elevernes deltagelse i mundtlige aktiviteter, samarbejde og anvendelse af ordforråd.
- **Eleveprodukter:** Små skriftlige afleveringer (fx korte tekster, beskrivelser, dagbogsnotater), kreative produkter (plakater, tegneserier, digitale præsentationer) og mundtlige dialoger.
- **Samtaler og feedback:** Individuelle eller gruppebaserede evalueringssamtaler, hvor eleverne selv reflekterer over deres sproglige udvikling.
- **Evalueringsværktøjer:** Brug af simple værktøjer som ordforrådstests, selvevalueringsskemaer ("Det kan jeg nu"), samt digitale quizzer (fx Kahoot eller Quizlet) til at måle progression på en motiverende måde.

3.8. Tysk 9.-10.kl.:

Underviser: Marie Schwab

Formål:

I tysk på Ærø Efterskole vil vi i fællesskab i klasserummet skabe en begejstring for et sprog, som ikke er vores eget. Vi skal øve os i at tale, læse, forstå, synge og lytte tysk. Vi skal få en

grundlæggende tillid til, at tysk ikke er svært og underligt, og at man med få midler kan komme langt.

Tilrettelæggelse:

Det fælles udgangspunkt vil være, at vi starter et sted, hvor alle kan være med, og at vi altid tager afsæt i et fælles grundlag, så vi har noget at tale om og ind i. Vi ser for eksempel, hvor det er muligt, tysk tv med danske undertekster, så ingen kløjs i noget, og man har fremmedsprogshjernen i gang, men med hjælp fra sit modersmål.

Prøve/evaluering:

Hele året vil jeg være i en tæt dialog med den enkelte elev om mål, delmål, progression og egen indsats i forhold til opnåelse af de mål, den enkelte har sat sig.

Året slutes af med FP 9 eller 10, hvis det trækkes.

3.9. Naturfag 9.kl.:

Underviser: Maj Blazejewicz

Formål:

Den tværfaglige undervisning i fagene fysik/ kemi, biologi og geografi er lavet, for at skabe en større sammenhæng imellem de tre fag og give eleverne en naturlig oplevelse af, at fagene belyser forskellige sider af den samme virkelighed, og derfor er komplementære fag, der har noget vigtigt at give hinanden.

Formålet med undervisningen er at styrke de fire kernekompetencer i naturfagene:

Kommunikation om fagenes indhold, hvor der bruges både hverdagssprog og fagsprog.

Undersøgelse, hvor eleverne bliver nysgerrige og gerne vil undersøge ting/lave forsøg.

Modellering, både at forstå og analysere forskellige slags modeller, men

også selv at producere modeller. Perspektivering, både til eget liv, samfundsforhold og hvordan mennesker påvirker deres omgivelser.

Tilrettelæggelse:

Året består af 4 tværfaglige forløb, hvor de fire forskellige fag forsøges vægtet lige højt når man kigger på året som helhed, men indholdene i de enkelte forløb kan godt være med en overvægt af et eller flere fag. Dog skal alle fag være repræsenteret i alle forløb. Eleverne har selv indflydelse på valg af forløbene ved årets start. Undervisningen veksler mellem teori, læseguides, forsøg, undersøgelser, gruppearbejde, samtaler og modellering. Der tages hensyn til at flere elever har svært ved naturfag, og derfor forsøges opgaverne differentieret så der altid er opgaver som kan løses af alle, og sværere opgaver som er til dem der kan nå et højere niveau.

Prøve/evaluering:

Der gives ikke lektier for, men eleverne gemmer online i Gyldendal-portalen og i en fysisk portfoliemappe. Begge dele gennemgås når elevernes niveau skal vurderes. Der arbejdes prøveforberedende, da faget afsluttes med obligatorisk mundtlig prøve, og der også er skriftlige udtræksprøver i alle tre fag. De fire kompetence italesættes tydeligt i undervisningen, da de er bedømmelsesgrundlaget til afgangsprøven.

3.10. Kulturfag 9.-10.kl:

Undervisere: Helene Zwisler, Ida Marie Christoffersen, Maj Blazejewicz

De tre fag: Samfundsfag, kristendomskundskab og historie dækkes på Ærø Efterskole under det samlede begreb Kulturfag. Alle fagene tager udgangspunkt i Fælles Mål for FP9. Der føres til prøve i fagene for 9.klasseeleverne, så fremt de bliver udtrukket. Faget er for 9. klasse, 10.klasse, DSA-klassen.

Formål:

Samfundsfag: I faget samfundsfag bliver der arbejdet med de fire overordnede områder fra fælles mål: politik, økonomi, sociale og kulturelle forhold og samfundsfaglige metoder. Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig egenskaber og færdigheder på fagområderne og kan argumentere for forskellige holdninger og synspunkter i forhold til dette. Faget skal være med til at udvikle elevernes forståelse og give dem kompetencer til at handle som samfundsborgere i et demokratisk samfund.

Kristendomskundskab: Formålet med kristendomskundskab er, at eleverne får forståelse for religionsbehovet og for andre religioner og kulturer. De skal opnå et kendskab til bibelhistorien, faktuel og kildekritisk, men også symbolbetydningen. Eleverne kan forholde sig til religiøse samfundsproblematikker. Undervisningen skal gøre eleverne i stand til at forholde sig filosofisk til religiøse spørgsmål og give eleverne rum og muligheder for at udvikle egne værdier og personlig stillingtagen.

Historie: Formålet med undervisningen i historie tager udgangspunkt i fælles mål for faget. Der arbejdes blandt andet med at udvikle elevernes kronologiske overblik, træne dem i kildekritisk tænkning, forstå mennesket og samfundet som historieskabt og historieskabende, styrke deres viden om og forståelse af historiske sammenhænge og øve dem i at bruge denne forståelse i deres hverdags og samfundsliv.

Tilrettelæggelse:

Undervisningen tilrettelægges således, at eleverne i en vis grad har medbestemmelse i undervisningens arbejdsformer, så de føler med et medansvar og at undervisningen afvikles på præmisser, som de har indflydelse på.

Undervisningens sekvenser foregår skiftevis i de forskellige rum i Steen Becks læringscirkel. Nogle gange med høj elevstyring, andre gange med høj lærerstyring, arbejde alene, i pararbejde, gruppearbejde og projektarbejde.

Eleverne trænes i at blive mere trygge ved mundtlige præsentationer, hvorfor vi starter med fremlæggelser i mindre grupper, hvorefter der med tiden åbnes op for præsentationer foran klassen.

I undervisningen kommer vi til at arbejde med forskellige udtryksformer, hvortil der knyttes skriftligt og mundtligt arbejde, således at undervisningen og udtryksformerne har et varieret og kreativt indhold.

Undervisningen kommer til at foregå på tværs af skolens klasser, hhv. DSA, 10. klasse og 9.klasse. Året er delt ind i fire hovedemner: Rigsfællesskabet, Demokrati og politik, Israel og Palæstina samt Hekse, Reformation & Retsstat. I nogle af undervisningstimerne er eleverne fordelt jævnt ud i tre klasser. Andre gange tages der ekstra højde for DSA-elevernes sproglige, kulturelle og faglige forudsætninger, hvorfor de kommer til at have undervisning særskilt fra de danske elever.

Prøve/evaluering:

Undervisningen i kulturfag er prøveforberedende til hhv. den mundtlige prøve i kristendomskundskab, historie og i samfundsfag (FP9) for 9.klasses eleverne. Elevernes mundtlige niveauer bliver løbende formativt evalueret. Der kommer til at være skriftlige opgaver, som indholds- og omfangsmæssigt udbygges med elevernes faglige kunnen. Endvidere kommer der til at være løbende kollektiv evaluering med fokus på undervisningens indhold og metoder.

3.11. Fysik/Kemi 10. kl.:

Underviser: Theis Krarup Hansen

Formål:

Formålet med undervisningen er at give eleverne indsigt i centrale områder af fysik og kemi, så de opnår både teoretisk forståelse og praktiske færdigheder. Eleverne skal udvikle kompetencer til at undersøge, reflektere over og perspektivere naturvidenskabelige problemstillinger. Undervisningen skal samtidig forberede eleverne til folkeskolens afgangsprøve i fysik/kemi.

(En mere udtømmende målbeskrivelse findes i Fælles Mål for faget: EMU – Fysik/kemi).

Tilrettelæggelse:

Undervisningen tilrettelægges med en vekselvirkning mellem teori, praktiske eksperimenter og digitale læremidler (bl.a. Gyldendal Fysik-Kemi portalen). Der differentieres gennem varierede opgavetyper, hvor nogle elever arbejder med basisopgaver, mens andre udfordres med mere komplekse analyser og perspektiverende spørgsmål. Gruppearbejde, klasses Diskussioner og individuelle refleksioner inddrages for at styrke både faglige og samarbejds-mæssige kompetencer.

Prøve/evaluering:

Undervisningen er prøveforberedende frem mod afgangsprøven i fysik/kemi. Elevernes udbytte evalueres gennem:

- Løbende observationer og samtaler
- Skriftlige opgaver og tests
- Fremlæggelser af forsøg
- Brug af evalueringsværktøjer (fx logbog, selvevaluering)
- Prøveøvelser med fokus på eksperimentel færdighed og skriftlig fremstilling

3.12. Idræt 9.-10. kl.:

Undervisere: Lars Rahbek og Lars Abelsen

Formål:

Formålet med idrætsundervisningen for eleverne i 10. klasse er i høj grad at eleverne får rørt sig ila. deres skoleuge.

Eleverne skal gerne gennem undervisningen opleve hvordan idræt kan virke samlende i et fællesskab. Eleverne skal udvikle deres potentiale som holdspiller og undervisningen skal træne dem i at arbejde sammen. Eleverne skal opleve hvordan motion kan virke positivt på krop og sind.

Tilrettelæggelse:

Undervisningen er udendørs fra august indtil efterårsferien, derefter indendørs i hal i Ærøskøbing fra efter efterårsferien indtil påske. Fra påske frem til sommerferien er undervisningen igen udendørs. Da elevernes motivation er grundlæggende i formålet med

undervisningen, opstilles der i undervisningen ofte 2 muligheder for aktiviteter, hvorved holdet deles i 2 mindre grupper.

Prøve/evaluering:

Elevernes indsats og deltagelse kommenteres i den daglige undervisningssammenhæng. Undervisningen er prøve- og afleveringsfri.

3.13. DSA - Dansk som andetsprog:

Underviser: Maj Blazejewicz

Formål:

Flersprogede elever skal i faget dansk som andetsprog udvikle sproglige kompetencer med udgangspunkt i deres samlede sproglige forudsætninger, sådan at eleverne kan forstå og anvende talt og skrevet dansk. Undervisningen skal knyttes tæt til skolens øvrige fag, og forberede til videre uddannelse. Derfor bringer vi både kulturfag, naturfag og vejledning ind i undervisningen udover de kompetencer der arbejdes med i alm. danskundervisning. Faget skal også styrke elevens følelse af selvværd og fremme deres oplevelse af sprog som kilde til udvikling af personlig identitet

Tilrettelæggelse:

Undervisningen tilrettelægges altid ud fra dansk som andetsprogsprincipperne hvor tale, lytte, skrive og læse vægtes ligeligt i alle forløb. Det tilstræbes at komme rundt om alle fire kompetencer i hver lektion. Modersmålet bruges aktivt, både mundtligt og skriftligt. Lektionerne er meget strukturerede og lærerstyrede, med mange forskellige og ikke så lange aktiviteter i hver lektion. Der veksles mellem at eleverne selv vælger makker/grupper og at det er besluttet af læreren.

Prøve/evaluering:

Undervisningen er principielt ikke prøveforberedende, da eleverne har afsluttet folkeskolen eller endnu ikke har et niveau, hvor de kan gå til afgangsprøve. Undtaget er dog de grønlandske elever som ikke har opnået de ønskede karakterer ved afslutning af folkeskolen i Grønland, de kan gå op i de grønlandske skriftlige, prøver igen. Undervisningen evalueres primært med små forståelsesaktiviteter, eks. Kahoot, spil og samtaler. Sidst på året kan der også være skriftlige afleveringer og mundtlige fremlæggelser for mindre grupper.

3.14. Linjefag

Gastronomi:

Underviser: Elena Egeris

Formål:

Formålet med undervisningen i linjefaget Gastronomi er at give eleverne en grundlæggende forståelse og praktisk erfaring med madlavning, fødevarehåndtering og kulinariske teknikker. Det overordnede formål kan opdeles i følgende punkter:

Eleverne lærer at tilberede forskellige retter og udvikler deres kulinariske færdigheder, såsom at mestre grundlæggende teknikker, håndtere råvarer og anvende opskrifter kreativt.

Undervisningen fremmer elevernes evne til at eksperimentere med smagskombinationer og præsentation af retter. De opfordres til at tænke kreativt i køkkenet og udvikle deres egen madstil.

En vigtig del af undervisningen er at give eleverne indsigt i sund madlavning og ernæring, så de kan træffe sunde valg i deres kost.

Eleverne får desuden viden om bæredygtige fødevarer og opfordres til at minimere madspild, tænke miljøbevidst og anvende lokale og sæsonbestemte råvarer.

Eleverne lærer at arbejde sammen i et køkken, planlægge måltider og organisere større madlavningsprojekter, hvilket styrker deres evner inden for teamwork og projektledelse.

Gennem gastronomien får eleverne mulighed for at udforske forskellige madkulturer og få en større forståelse for madens rolle i forskellige samfund og traditioner, herunder Japan.

Samlet set er formålet at styrke elevernes interesse for madlavning, udvikle deres praktiske færdigheder, og gøre dem mere bevidste om madens betydning for både sundhed og miljø.

Tilrettelæggelse:

Tirsdage fra 14-18 er hele holdet i køkkenet og laver mad i grupper af 2-3, afhængigt af emnet. Det kan også være en dag hvor hele holdet tager på tur til et sted på øen, som har relevans for faget (En restaurant, café, fødevareproducent...) Fredage fra 10:30-12 er hele holdet i køkkenet og laver dagens frokost for hele skolen.

Prøve/evaluering:

Linjefaget gastronomi er prøvefrit, men det evalueres løbende sammen med eleverne, ligesom det indgår i den halvårige og helårige evaluering.

Sporten verden:

Underviser: Jonas Thure Maltesen

Formål:

I Sportens Verden handler det om fællesskab, glæde og bevægelse. Uanset dit sportslige niveau, er vi sammen om at udforske forskellige sportsgrene og nyde glæden ved at være aktive. Vores fokus er ikke kun på præstation, men på at have det sjovt, få sved på panden og støtte hinanden i at udvikle os.

På Sportens Verden lægges der vægt på at skabe en undervisning, der tilgodeser alle elever uanset deres sportslige niveau. For at sikre, at alle kan få noget ud af undervisningen, arbejdes der med niveauinddeling og differentiering. Dette betyder, at aktiviteterne tilpasses den enkeltes formåen, så både de øvede og de, der er nye inden for en bestemt sportsgren, får udfordringer og succesoplevelser.

Tilrettelæggelse:

Metodisk anvendes der en kombination af teoretiske og praktiske tilgange, hvor der er plads til både leg og læring. Vi starter ofte med fælles opvarmning og introduktion til dagens aktivitet, efterfulgt af niveauopdelte øvelser, hvor eleverne kan fordybe sig i deres tempo. Der skabes rammer, hvor eleverne gradvist kan udfordre sig selv, mens de får støtte og feedback undervejs.

Strukturen i undervisningen følger en fast rytme, så eleverne ved, hvad de kan forvente. Vi har tydelige mål for hver træning, og vi afslutter altid med en refleksion over dagens indsats. Samtidig er der plads til fleksibilitet, så vi kan tilpasse undervisningen, hvis der ses nye behov eller muligheder opstå.

Prøve/evaluering:

Selv om Sportens Verden er et prøvefrit fag på Ærø Efterskole, er evaluering stadig en vigtig del af forløbet. Evalueringen fokuserer ikke på karakterer eller tests, men på den enkeltes udvikling, indsats og deltagelse. Der gives løbende feedback til hver elev, så de kan se deres fremskridt og få indsigt i, hvordan de kan forbedre sig. Evalueringen er en dialog mellem elev og underviser, hvor vi sammen reflekterer over både sportslige og personlige mål, såsom samarbejde, vedholdenhed og glæden ved bevægelse. Målet er, at hver elev får en positiv oplevelse af sin udvikling.

Keramik:

Underviser: Bo Mikkelsen

Formål:

Keramiklinjefaget giver eleverne en grundlæggende forståelse for ler som materiale – både håndværksmæssigt og kunstnerisk. Gennem praktiske øvelser og eksperimenter arbejder vi med hele processen fra det rå ler til det færdigbrændte værk. Der lægges vægt på nysgerrighed, kreativitet og personlig udvikling, hvor eleverne både lærer faste teknikker og får frihed til at udforske deres eget udtryk.

Faget styrker elevernes håndværksmæssige færdigheder, men også evnen til at samarbejde, eksperimentere og reflektere over deres arbejdsproces. Vi arbejder med en vekselvirkning mellem frie projekter og bundne opgaver, hvor eleverne udfordres til at prøve nye teknikker og tænke ud af deres komfortzone. Herunder i overskrifter fagets indhold.

- Få kendskab til forskellige lerarter og deres egenskaber.
- Lære grundlæggende teknikker som pladeteknik, pølseteknik, drejning og modellering.
- Eksperimentere med glasurer, underglasurer og dekorationsmetoder.
- Udvikle deres eget visuelle og kunstneriske udtryk.
- Få forståelse for keramikens kulturhistorie og betydning.
- Blive inspireret gennem oplevelser udenfor værkstedet, bl.a. ved besøg hos professionelle keramikere og udstillinger.

Pædagogiske principper i faget:

- Eksperimenterende læring: Vi prøver os frem, og fejl ses som en vigtig del af processen.
- Balancen mellem frihed og rammer: Eleverne får plads til at skabe frit, men vi har også bundne opgaver, der udfordrer dem.
- Fællesskab: Vi arbejder i et værksted, hvor samarbejde, respekt og ansvar er vigtigt – både for hinanden og materialerne.
- Refleksion: Undervejs snakker vi om, hvad vi laver, hvorfor vi laver det, og hvordan det føles at arbejde med forskellige teknikker.

Prøve/evaluering:

Faget er prøvefrit, men vi taler løbende om, hvor det skal bevæge sig hen, og det indgår også i den årlige afsluttende evaluering.

Kunst:

Underviser: Nynne Haugaard

Formål:

Er at arbejde og undersøge alle former af billedkunst. Præsentationen af kunst og forskellige teknikker og metoder er med selvstændiggøre eleverne der arbejde med at finde et kreativt udtryk som en del af deres identitetsskabelse og i kunst arbejdes med en konstant udvikling af elevernes self-efficacy ved at de mestre forskellige teknikker styrke deres kreative evner til at opøve evnen til at træffe valg igennem de kreative løsninger, samt til at opøve evner til at eksperimentere med forskellige teknikker, materialer og metoder til får at blive selvstændige i deres valg. Evaluering via Udstillinger af elevernes projekter samt bevidstgørelse i fremlæggelser og samarbejder. Autentisk og differentieret evaluering opnås ved opdyrke autentisk læring igennem en vekselvirkning af fælles undervisning -og vejledning af de enkelte elevers projekter og kreative og kunstneriske ideer. Samt fremlæggelse af ikke kun egne men andres kunstprojekter. Eleverne lærer kritisk tænkning. Innovations tænkning i Vekselvirkning imellem individuel opgaveløsning, mestring af diverse teknikker, metoder og introduktion til diverse samtidige kunstformer samt de får kompetencer i at samarbejde og i at se nuancerne i deres forskelligheder og måder at udtrykke sig på.

Tilrettelæggelse:

Linjefaget Kunst er et fag hvor differentiering hele tiden er en faktor i spil, fordi baggrundene for eleverne, deres erfaringer med kunst og deres niveau er helt spændt ud imellem alle typer af elever. Undervisningen varierer imellem visuelle oplæg og auditive og der er ofte opgaver af varierende sværhedsgrad i fx abstraktion eller teknik. Metoden varierer imellem styret klasseledet undervisning samt vejledende, hvor læren konsulteres en opgaver og ligger op til at tage flere sanser i brug. Læren er også vejleder på elevernes ideer på mere frie opgaver.

Prøve/evaluering:

Faget er prøvefrit og hovedformålet er at arbejde med alle former af billedkunst er at kunst er med selvstændiggøre eleverne der arbejde med at finde et kreativt udtryk som en del af deres identitetsskabelse og i kunst arbejdes med en konstant udvikling af elevernes self-efficacy ved at de mestre forskellige teknikker styrke deres kreative evner til at opøve evnen til at træffe valg igennem de kreative løsninger, samt til at opøve evner til at eksperimentere med forskellige teknikker, materialer og metoder til får at blive selvstændige i deres valg. Evaluering via Udstillinger af elevernes projekter samt bevidstgørelse i fremlæggelser og samarbejder. Autentisk og differentieret evaluering opnås ved opdyrke autentisk læring igennem en vekselvirkning af fælles undervisning -og vejledning af de enkelte elevers projekter og kreative og kunstneriske ideer. Samt fremlæggelse af ikke kun egne men andres kunstprojekter. Eleverne lærer kritisk tænkning. Innovations tænkning i Vekselvirkning imellem individuel opgaveløsning, mestring af diverse teknikker, metoder og introduktion til diverse samtidige kunstformer samt de får kompetencer i at samarbejde og i at se nuancerne i deres forskelligheder og måder at udtrykke sig på. Eleverne har deres egen port-folio med

kunstprojektet og værker de har lavet igennem årets løb. Udstillinger på skolen, fremlæggelse på holdet, samt produkter og værker der har en evaluerende karakter

Outdoor/Adventure:

Underviser: Maja Pape Møller

Formål:

Formålet med undervisningen i outdoor er at styrke elevernes kompetencer indenfor forskellige aktiviteter både til vands, lands og i luften. Eleverne skal styrke deres gå-på-mod og turde prøve sig selv af. Derudover stiller aktiviteterne krav til elevernes evne til at samarbejde og hjælpe hinanden. Elevernes egen motivation for aktiviteterne er et bærende element, da det er et fag de selv har valg.

Tilrettelæggelse:

Undervisningen i outdoor er i høj grad ”learning by doing”. Eleverne er altid en aktiv deltager i aktiviteten og prøver sig frem. Instruktionen er øget når sikkerheden kræver det, særligt indenfor klatring.

Prøve/evaluering:

Eleverne skal godkendes til kajak via en svømmeprøve, samt frigives til kammeratredning indenfor klatring, før de kan sikre selvstændigt.

Ellers er undervisningen prøvefri.

Eleverne laver en halvårlig og en årlig evaluering af faget.

4. Anderledes forløb og øvrig undervisning:

4.1: Rejsefag

Undervisere: Helene Zwisler, Lars Rahbek, Maj Blazejewitz, Marie Schwab, Nicolaj Rarup-Hellesen, Ida Marie Christoffersen

Formål:

I rejsefaget er eleverne med til at planlægge årgangens studierejse. Vi har introduceret konceptet ”Design din egen studierejse” fra årgang 25/26, for at give eleverne medindflydelse på rejsen. Det pædagogiske sigte er i tråd med skolens kerneværdier livsmod, gejst, fælles skabende og kulturmøde. Gennem undervisningen skal eleverne styrkes i troen på egne evner og mærke det givende ved at deltage i planlægningen og skabe rejsen i fællesskab.

Tilrettelæggelse:

Faget tilrettelægges således, at eleverne får inspiration til at deltage i planlægningen af studierejsen. Undervisningen består i gruppearbejde, foredrag, film, research og andet der gør eleverne i stand til at deltage i planlægningen.

Prøve/evaluering:

Efter rejsen evalueres både processen og selve rejsen i et spørgeskema.

4.2. Fællesfag om fredagen:

Undervisere: Lasse Bøgeskov Andersson, Bo Mikkelsen, Helene Zwisler, Lars Rahbek, Maj Blazejewitz, Marie Schwab, Nicolaj Rarup-Hellesen, Ida Marie Christoffersen, Esben Raadshøj Avandano

Formål:

Ca. 2 fredage om måneden er der skemalagt fællesfag i tre moduler á en time. Hovedsigtet med fællesfaget er undervisning og aktiviteter, som styrker elevernes trivsel, fællesskab, samvær og interne forståelse.

Tilrettelæggelse:

Udgangspunkter er, at fællesfaget tager udgangspunkt i workshops fra kurset Me&We, som flere af skolens lærere har deltaget i. Disse øvelser gennemføres af alle eleverne. Derudover indeholder fællesfaget også foredrag, seksualundervisning og Fræk Fredag, studievejledning, film, husdyster og andre fælles, fysiske aktiviteter.

Prøve/evaluering:

Ved skoleårets slutning indgår fællesfaget i elevernes generelle evaluering af skoleåret.

4.3. Uddannelsesvejledning:

Formål:

Vejledningen skal opfylde målene i lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv og på det grundlag kvalificere den unges ønsker og gøre det muligt for den unge selvstændigt at træffe uddannelses- og erhvervsvalg på et kvalificeret grundlag. (iht. bekendtgørelsen).

Uddannelsesvejledningen foregår i samarbejde med elevens forældre og familielærer. .

Gennem undervisning, samtaler og diverse aktiviteter skal eleven i højere grad blive i stand til at træffe sit uddannelses- og erhvervsvalg og forstå valget som en række beslutninger, der må træffes ud fra egne forudsætninger, behov, holdninger og muligheder.

Personlig og gruppevis vejledning skal medvirke til, at eleven opnår erkendelse af egne forventninger og forudsætninger og bliver i stand til at udarbejde en personlig uddannelsesplan i samarbejde med familielæreren og uddannelsesvejlederen..

Det tilstræbes, at eleverne forstår betydningen af fortsat uddannelse og opnår viden og indsigt, så de kan træffe et relevant valg af uddannelse.

Etik i vejledningen

Etikken i vejledningen ved Ærø Efterskole tager udgangspunkt i respekten for eleven og at eleven har ret til selvbestemmelse. Uddannelsesvejlederen er uafhængig og neutral og skal bistå med karrierelæring og uddannelsesvejledning.

Årshjul for uddannelsesvejledningen

August:

Indledende spørgeskemaundersøgelse om uddannelsesmæssige erfaringer, praktik, brobygning og uddannelsesplaner

Grundlæggende introduktion til de forskellige ungdomsuddannelser gennem ug. dk og gennem spil på karriereguiden. Dette foregår klassevis.

September:

Indledende snakke i grupper og individuelt med 9.klasseelever om praktikmuligheder på Ærø

Oktober: Den enkelte elev udfylder med sin familielærer sin uddannelsesplan.

Koordinering af praktikpladser og 9.klasseelevernes ønsker.

November:

Første standpunktskarakter bliver givet.

Forældresamtaler

Skolen finder ud af, hvilke elever der er i målgruppen for unge, som har et behov for en særligt målrettet skole- og vejledningsindsats.

December:

uge 50: Praktik for 9.klasse på Ærø og brobygning for 10.klasse.

Januar:

Samtale med uddannelsesvejleder, status og uddannelsesmuligheder, planer om ungdomsuddannelse. Sammen med uddannelsesvejlederen færdiggøres uddannelsesplanen.

OSO for 10.klasseelever

Uddannelsesaften med tidligere elever fra skolen

Februar:

Samtale med uddannelsesvejleder, status og uddannelsesmuligheder, planer om ungdomsuddannelse. Sammen med uddannelsesvejlederen færdiggøres uddannelsesplanen.

Uddannelsesvejleder hjælper med at få ansøgninger sendt af sted på optagelse.dk.

Uddannelsesvejleder samarbejder med hjem-KUI om de unge med særlige behov.

Eks. FGU eller andet.

Karriereaften med forældreoplæg

Marts:

Forældre skal underskrive uddannelsesplanen på optagelse.dk inden 1.marts.

Brobygning for 10. klasse

Ansvarlige: Helene Zwisler

Formål:

Formålet med brobygningsforløb er at eleverne bliver afklaret om dit valg af ungdomsuddannelse efter 10. klasse. De udvikler dine faglige og personlige kompetencer og de bliver motiveret til at vælge og gennemføre en ungdomsuddannelse. Brobygning giver eleverne mulighed for:

- selv at opleve skole/studieformen på uddannelsesstedet
- at deltage i den faglige undervisning
- at gøre egne erfaringer med lektier, metoder, omgangsformer, regler, skolemiljø mm.
- at møde elever og lærere på stedet
- at få kendskab til krav og muligheder for senere uddannelse
- For 10. klasse: at få oplysninger, som eleven kan bruge i sin obligatoriske selvvalgte opgave (OSO)

Indhold:

Brobygning for 10.klasse finder sted i uge 50. Ugen struktureres således:

Mandag og tirsdag kl. 9-15 HF-Søfart i Marstal. Helene tager med eleverne.

Onsdag og torsdag kl. 10.15-15.15 HTX i Svendborg. Nickolaj tager med eleverne.

Fredag kl. 08.30-14.00 karrieredag på efterskolen. Der er forskellige oplæg og workshops om karrieremuligheder.

Praktik for 9. klasse

Ansvarlig: Helene Zwisler

Formål:

Formålet med erhvervspraktikken er, at eleverne får indsigt i en arbejdsplads og dens daglige liv. De får praktiske erfaringer med at løse arbejdsopgaver knyttet til det fag, de er i praktik indenfor. Samtidig får de mulighed for at afprøve og vurdere, om deres tanker om jobbet stemmer overens med virkeligheden. Eleverne lærer, hvordan man indgår i et kollegialt fællesskab på en arbejdsplads.

Indhold:

I samarbejde med skolens uddannelsesvejleder finder hver elev en praktikplads på Ærø, hvor de gerne vil i praktik en hel uge. Elevernes arbejdsuger kommer til at se forskellige ud alt efter, hvilket job de kommer i praktik som. Der er cirka fem til syv timers praktik hver dag.

Evaluerings:

Der vil efter praktikken blive udsendt et spørgeskema til alle eleverne, hvor de på flere parametre skal evaluere deres praktiktid.

Spørgeskemaet kommer til at spørge ind til selve arbejdspladsen og oplevelsen heraf.

Spørgeskemaet kommer også til at spørge ind til elevernes forventninger til praktikken og hvordan praktikken reelt blev oplevet.

På baggrund af svarene fra spørgeskemaet vil uddannelsesvejlederen tage individuelle samtaler med eleverne om deres uddannelsesønsker og -drømme.

Obligatorisk selvvalgt opgave (OSO)

Ansvarlige: Helene Zwisler

Formål:

Formålet med opgaven er, at den skal give 10. klasses elever mulighed for at arbejde selvstændigt med et selvvalgt emne, som har sammenhæng med elevens uddannelsesplan. Eleverne lærer i løbet af OSO ugen:

- at skrive et CV og en jobansøgning.
- at få et indblik i, hvordan det er at være til jobsamtale.
- at søge informationer om uddannelser på ug.dk og andre uddannelsesinstitutioners hjemmesider
- at arbejde selvstændigt med et projekt
- at anvende forskellige former for feltarbejde til informationsindhentning

Indhold:

OSO-ugen ligger i uge 2 2026.

4.4. Klubber:

Undervisere: Bo Mikkelsen, Lars Rahbek, Maj Blazejewitz, Marie Schwab, Nicolaj Rarup-Hellesen, Ida Marie Christoffersen, Esben Raadshøj Avandano, Maja Pape

Hver hverdagsaften tilbyder én af aftenvagterne en Klub, hvor eleverne kan deltage på frivillig basis. Klubberne er et forsøg på at skabe struktureret aktivitet om aftenen, hvor eleverne gennem ugen møder et bredt udvalg af aktiviteter fra kunstklub til håndværk og vinterbadning. Derudover opfordrer vi eleverne til at lave deres egne klubber baseret på deres interesser og hobbyer.

4.5 Morgenprogram - morgenmad, morgensamling, rengøring:

Undervisere: Bo Mikkelsen, Lars Rahbek, Maj Blazejewitz, Marie Schwab, Nicolaj Rarup-Hellesen, Ida Marie Christoffersen, Esben Raadshøj Avandano, Maja Pape, Lasse Bøgeskov Andersson, Isabe,l Kargaard, Birgitte Lyregaard.

Fra skoleåret 25/26 starter dagen på Ærø Efterskole kl.8.00 med morgenmad i Spisesalen. Morgenmaden er obligatorisk for alle elever, og der afkrydses og føres fravær. Efter morgenmaden er der hver morgen morgensamling, som består af følgende elementer:

Mandag: Fællessang

Tirsdag: Bevægelse

Onsdag: Fortællinger fra verden

Torsdag: Sang og fællesskab

Fredag: Bevægelse

Samlet set skal morgensamlingen bidrage til formålet i hovedsigtet gennem fx kendskab til sangene i Efterskolesangbogen, forståelse for fællessang, introduktion til nyheder, klassiske fortællinger og andet livsoplysende tekst. Desuden skal eleverne bevæge og sig føle glæde ved fysisk udfoldelse.

Evaluerings:

Vi taler løbende i lærergruppen om indhold og struktur for morgenprogrammet. Desuden indgår det i elevernes afsluttende evaluering.

4.6. Æbleplukkedag:

Undervisere: Kristina Lønbjerg, Nicolaj Rerup Hellesen, Isabel Kargaard,

En dag i det tidligere efterår deltager hele skolen i den årlige æbleplukkedag rundt om på skolens areal og den omkringliggende landsby. Her skal eleverne plukke så mange æbler som muligt, som derefter laves til æblemost. Formålet med dagen er, at eleverne opnår forståelse for, at de bidrager til skolens fælles liv, så der er lækker æblemost til resten af året. Eleverne samarbejder på tværs af vante konstellationer om at plukke æbler og levere dem til køkkenet. Samtidig bidrager dagen til en forståelse af årets gang og muligheden for at indlære et produktionsmæssigt årshjul.

4.7. Lejrtur med planlægning af studierejse:

Undervisere: Lars Rahbek, Maj Blazejewitz, Marie Schwab, Nicolaj Rarup-Hellesen, Ida Marie Christoffersen, Helene Zwisler

Som del af planlægningen af årets studierejse tager hele skolen på en tre-dages lejrtur, hvor de forskellige rejsegrupper kan arbejde i dybden med planlægningen af deres rejse. Her skal grupperne finpudse deres rejseprogram uddelegere opgaver og komme tættere på et endeligt bud på deres rejse. Aktiviteterne styres af rejsefagslærerne, som er til stede på lejrturen. Formålet er ligesom i Rejsefaget at styrke elevernes tro på egne evner og lyst til at deltage i skabelsen af det fælles liv på skolen.

Evaluering: Lejrturen indgår som del af den samlede evaluering af rejsefaget og studierejsen.

4.8. Studierejse:

Undervisere: Lars Rahbek, Maj Blazejewitz, Marie Schwab, Nicolaj Rarup-Hellesen, Ida Marie Christoffersen, Helene Zwisler

På studierejsen kulminerer årets planlægning i rejsefaget. Her rejser tre rejsegrupper mod forskellige destinationer i Europa sammen med to rejselærere. Ved afgang har eleverne i de enkelte grupper deltaget i planlægningen, research og forberedt sig på turen. Hovedformålet med studierejsen er, at eleverne oplever glæden ved at deltage i planlægningen af de ting, man skal deltage i. Dette i tråd med skolens ønskede formål om at præge eleverne i en livsduelig retning og give dem tro på egne evner. At de godt *kan* - sammen med andre.

Evaluering: Studierejsen evalueres efter hjemkomsten i en særskilt evaluering.

4.9. Fællesaftener:

Undervisere: Lars Rahbek, Helene Zwisler, Esben, Ida Marie Christoffersen, Maj Blazejewitz, Esben Raadshøj Avandano

Fællesaftener er to timer ca. 5 gange om året, hvor kontaktgrupperne laver en aktivitet sammen. Formålet er at knytte eleverne i kontaktgrupperne tættere sammen gennem hyggelige, sociale aktiviteter. Det er kontaktlærerne som planlægger og gennemfører aktiviteten.

4.10. Linjeturne:

Undervisere: Bo Mikkelsen, Nynne Haugaard, Elena Egeris, Jonas Thure Malthesen, Maja Pape

Hvert linjefag tager på en linjefagstur i begyndelsen af skoleåret. Denne beskrives nærmere, når turen er planlagt.

Linjeaften:

Undervisere: Bo Mikkelsen, Nynne Haugaard, Elena Egeris, Jonas Thure Malthesen, Maja Pape

Hvert linjefag afholder en linjefagsaften med aktiviteter for alle skolens elever. Formålet er, at alle elever skal snuse til de andre linjefag og have et indtryk af, hvad deres kammerater laver på deres linjefag.

4.11. Outrotur:

Undervisere: Bo Mikkelsen, Nynne Haugaard, Elena Egeris, Jonas Thure Malthesen, Maja Pape, Claus Clausen, Lasse Bøgeskov Andersson, Maj Blazejewitz, Helene Zwisler, Marie Schwab, Esben Raadshøj Avandano, Isabel Kargaard, Nicolaj Rerup Hellesen

Outroturen går til Strynø, hvor eleverne bor i skolens store telte og runder året af. Her er tid til samvær og fordøjelse af et langt og indholdsrigt år, men eleverne siger de sidste farvel.

Eleverne er selv med til at lave lejr, lave mad, vaske op og stå for de fælles aktiviteter under opholdet.

4.12. Terminsprøver:

Formålet er, at de boglige prøveforberedende fag får sammenhængende tid til at eleverne afprøver de forhold, som udspiller sig, når de skriftlige prøver senere på skoleåret gennemføres. Terminsprøverne afvikles i overensstemmelse med prøvecirkulærets bestemmelse for afviklingen af de skriftlige prøver. Det er også vigtigt at vi som skole får afprøvet vores set-up omkring digitaliserede og selvrettende prøver.

Gennemførelse:

Eleverne får tildelt opgaver, som i sværhedsgrad er på niveau med opgaverne til den skriftlige prøve. Ofte er det opgaver fra det foregående år (booket på www.testogproever.dk). Alle elever skal til termin i de fag, der er bundne eller i udtræk, og opgavebesvarelsesne bliver vurderet ud fra Fælles Mål med den nye 7 trins skala.

4.13. Mundtlige prøver:

I henhold til Folkeskoleloven afholder skolen de obligatoriske og udtrukne mundtlige prøver efter alle gældende regler. Udvekslingen af censorer sker i et lokalt og regionalt samarbejde bestående af både folkeskoler med overbygning samt efterskoler og friskoler. Eleverne får ikke "læseferie", men den boglige undervisning har prøveforberedende repetition som fokus i den sidste undervisningsperiode frem til prøvernes start. På de dage, hvor man ikke går til eksamen skal alle elever noget alle dage i eksamensugerne, om det er fagfaglig prøveforberedelse eller andet.

4.14. Skriftlige prøver:

I henhold til Folkeskoleloven afholder skolen Undervisningsministeriets officielle skriftlige prøver efter alle gældende regler startende med tilmelding til prøver, afklaring med elever med særlige behov i forbindelse med lyd eller tekstfiler eller forlængelse af prøvetiden, samt forberedelse til anvendelse af computere til de skriftlige prøver. Faglærerne er ansvarlige for at eleverne er afklarede m.h.t. skabeloner, ordbøger, hjælpemidler og besvarelsesformer.

5: Kostskolelivet

5.1. Lærernes rolle:

Som lærer på Ærø Efterskole er man et forbillede for eleverne. De skal møde spændende og engagerede voksne, der skaber rammen for skolens fælles liv på et fundament af tillid, respekt og forståelse. Som lærer står man foran eleverne både med den nødvendige autoritet og udfører skolens regelsæt, men også som et helt menneske med de fejl og mangler, der følger med det. I relationen mellem lærer og elev skabes det fælles liv på skolen, og eleverne skal have en reel oplevelse af medejerskab på skolen. En af skolens bærende værdier er, at vi er fælles skabende. Det betyder i praksis, at alle løfter skolen og hver dag skaber skolen i

fællesskab. Derfor er eleverne forpligtede på en lang række fælles aktiviteter. Her nævnes bl.a.: Rengøring, Køkkentjans, Linjefagsaften, Ø-råd, Indretning af huse og fællesrum. Ambitionen er, at lærerne igangsætter og faciliterer aktiviteter for og med eleverne, som underbygger det fælles skabende om aftenen og i weekenderne. Herunder også at tage på ture ud af huset og bruge øens mange tilbud og indgå samarbejder med folk rundt på øen. Omsorg for eleverne er vigtigt, og i dette arbejde er lærerne den afgørende brik. Behovet for omsorg er stigende, og det er et arbejde, som er krævende for lærerne. Man kan altid spørge om hjælp, råd og støtte eller flere timer til omsorg/elevarbejdet.

5.2. Livet på Ærø Efterskole:

Det vigtigste for, at eleven får et godt år på Ærø Efterskole, er, at denne har en god hverdag og føler sig hjemme i livet på skolen. At eleven har en plads i fællesskabet og at fællesskabet kan rumme eleven. Hver eneste dag skaber elever og medarbejdere skolens liv i fællesskab. På Ærø Efterskole møder eleverne mennesker, som er anderledes end det de kender og kommer fra. Vi tror på, at i mødet med andre kulturer, levemåder og opfattelser af livet bliver vi klogere på hinanden og os selv. Vi mener, at det er en central del af livet på skolen, at mangfoldigheden blomstrer. At vi i fællesskab opdager, hvor meget vi kan lære af hinanden, hvis vi tør være nysgerrige. Mangfoldigheden kommer til udtryk på mange forskellige måder.

Vi opdager, at kulturforskellene mellem Nørrebro og Frederikshavn kan være lige så store som mellem Bornholm og Nuuk. Kulturmødet handler både om nationaliteter, religion, diagnoser, kostvaner og de værdier, man har med hjemmefra. Men mest af alt handler det om at opdage, det er forskelligheden, som kan bringe os tættere på andre på en ny måde. Det er i mødet med det, man ikke kender, at man får større udsyn til verden omkring os og et dybere indblik i, hvem vi selv er og gerne vil være.

5.3. Sådan bor vi:

På Ærø Efterskole har vi 8 elevhuse, som alle er opkaldt efter øerne omkring Ærø i Det Sydfynske Øhav. I hvert hus bor typisk 10 elever - både piger og drenge i samme hus. Dog ikke på samme Værelse. Vores holdning er, at alle skal føle sig hjemme, uanset hvordan de identificerer sig. Vi vil skabe et inkluderende og mangfoldigt miljø, som giver genlyd af fællesskab og frihed. Derfor tilbyder vi også kønsneutrale værelser. Eleverne bor på værelse med 1-3 andre elever. Hvert hus har en huslærer.

5.4. Huslærere:

Hvert hus har en huslærer tilknyttet. Denne tager sig af den praktiske hverdag og trivsel i huset, og har altså en anden rolle end elevernes kontaktlærer. Huslæreren tager sig af de daglige udfordringer i huset som fx larm og uro, manglende rengøring og lign.

5.5. Husmøder og ugentlig rengøring i husene:

En gang om ugen holder huslæreren et husmøde, hvor der er mulighed for at vende stort og småt i forhold til dagligdagen i huset. Det er en mulighed for eleverne for at udleve "mikrodemokrati" og være med til at beslutte, hvordan hverdagen i huset skal være. I forlængelse af husmødet er huslæreren til stede i huset, mens den ugentlige hovedrengøring i

huset sættes i gang. Denne kan hjælpe med at fordele opgaverne, hjælpe de elever, som måske ikke er vant til rengøring.

5.6 Kostpolitikken:

På Ærø Efterskole ser vi måltider som en central del af vores fællesskab og som en vigtig brik i elevernes sundhed og trivsel. Vores kost-og måltidspolitik er derfor baseret på at tilbyde næringsrige og velsmagende måltider, der er lavet fra bunden i vores eget køkken med et stort fokus på bæredygtighed og kvalitet. I det følgende er vores kostprincipper uddybet.

Madlavning fra bunden:

Vi laver al vores mad fra bunden med udgangspunkt i friske, uforarbejdede råvarer. Dette sikrer både høj kvalitet og en dybere forståelse hos eleverne for det, de spiser.

Vegetarisk fokus

Hovedparten af vores måltider er vegetariske. Vi tror på, at en kost rig på grøntsager og bælgrugter både er sundere for den enkelte og mere bæredygtig for planeten. En dag om ugen serverer vi kød, én dag fisk. Om aftenen serverer vi koldt bord, hvor der både vil være kød, fisk, pålæg og grønt.

Sundhed og næring

Vi følger de officielle kostråd, og vores måltider er sammensat for at sikre et højt indhold af protein, mineral og vitaminer. Vi prioriterer både smag og sundhed i hver enkelt ret.

Lokale og økologiske råvarer

Vi går så vidt muligt op i at bruge lokale og økologiske råvarer.

Måltidskultur:

Fællesskab og hygge

Måltiderne på Ærø Efterskole er mere end blot mad. De er en tid til at samles, slappe af og nyde hinandens selskab. Vi lægger vægt på at måltiderne foregår i en hyggelig atmosfære, hvor alle gør sig umage for at have det godt sammen. Personalet spiser middagsmad ved elevbordene hver dag.

Deltagelse og ansvar

Eleverne deltager aktivt i måltiderne - både som spisende, men også i forberedelse og oprydning. Dette fremmer ansvarsfølelse og en bedre forståelse for processen omkring madlavningen.

Undervisning og oplysning

Vi integrerer viden om sundhed, ernæring og bæredygtighed i vores dagligdag, så eleverne ikke blot lærer at spise sundt, men også hvorfor det er vigtigt. Vi ønsker at give eleverne redskaberne til at træffe sunde valg.

Evaluering og udvikling

Vi evaluerer løbende for at sikre, at vi lever op til vores egne mål. Vi er dagligt i kontakt med eleverne om maden, og det indgår også i elevernes afsluttende evaluering.

Kontaktlærerfunktionen

Kontaktlæreren er den primære kontaktperson for forældre og elever og bindeleddet til skolen.

Det er et mål, at elever og forældre oplever kontaktlærerne som tilgængelige, nærværende og støttende i elevernes efterskoleliv. Der er dage/perioder, hvor det er særligt vigtigt, at alle kontaktlærerne er til stede og er synlige omkring elever og forældre. Dette gælder forældrearrangementer, opstart, introuge og forældresamtaler mm. Desuden skal kontaktlæreren varetager trivselssamtaler tre gange årligt med sine elever. Der må indregnes kontaktlærerarbejde fx på skemafrige dage. Kontaktlæreren varetager dertil en social funktion, når der er kontaktgruppeaftener og kontaktgruppeweekender. Her faciliterer kontaktlæreren aktiviteter, som binder familien sammen socialt.

5.7. Almindelige weekends:

Weekenden på Ærø Efterskole starter med weekendmødet kl. 14. Her gennemgås weekenden program, som består af både obligatoriske og frivillige aktiviteter. Der fordeles tjanser og indgås aftaler om weekendens forløb. I weekenden er der altid én lærer på vagt, som sammen med de andre weekendvagter har sammensat weekendens program. Skolen er åben i alle weekender undtagen weekenderne omkring juleferien, hvor skolen er helt lukket.

5.8. Køkkentjans:

Underviser/ansvarlige: Elena E.Thorsen, Jonas T.Maltesen, Kristina Lønbjerg

Formål:

Køkkentjans er en central del af hverdagen på efterskolen og har både et pædagogisk og praktisk sigte. Gennem arbejdet med madlavning, køkken rutiner og samarbejde styrkes både den enkelte elevs kompetencer og det fælles ansvar for skolens hverdag.

Pædagogisk formål:

Ansvar og selvstændighed:

Eleverne lærer at tage ansvar for en vigtig del af skolens fællesskab – måltiderne – og oplever, at deres indsats har direkte betydning for andre.

Samarbejde og fællesskab:

Eleverne indgår i teams, hvor de øver sig i at samarbejde, kommunikere og løse opgaver sammen under tidspress.

Dannelse og livsduelighed:

Gennem arbejdet i køkkenet får eleverne erfaringer med praktiske færdigheder, som de kan tage med sig videre i livet, herunder basale køkken- og hygiejne rutiner.

Respekt og forståelse:

Eleverne opnår en større forståelse for det arbejde, der ligger bag fælles måltider, og lærer at værdsætte både forebyggelse af madspild og opnå en ressourcebevidsthed.

Rum for relationsarbejde:

De ansatte i køkkenet har mulighed for at lære de enkelte elever at kende og omvendt. Her foregår stor udveksling og kommunikation, sjov og ballade men også trøst og rådgivning til livet som efterskoleelev og menneske.

Praktisk formål:

Daglig drift:

Køkkentjans sikrer, at skolens måltider kan tilberedes, serveres og ryddes af i en rytme, som understøtter hele skolens hverdag.

Hygiejne og sikkerhed:

leverne lærer grundlæggende køkkenhygiejne, korrekt håndtering af råvarer og redskaber samt sikkerhed i et travlt køkkenmiljø.

Struktur og rutiner:

Opgaven giver eleverne indblik i betydningen af struktur, planlægning og effektiv udførelse af praktiske opgaver.

For den enkelte elev:

- Udvikler konkrete køkkenfærdigheder og rutiner.
- Styrker evnen til at indgå i et arbejdsfællesskab.
- Oplever ejerskab og stolthed ved at bidrage til skolens daglige liv.
- Træner robusthed, disciplin og problemløsning.

For fællesskabet:

- Skaber en oplevelse af fælles ansvar for hverdagen.
- Understøtter sammenhængskraft og gensidig respekt.
- Bidrager til en kultur, hvor alles indsats er nødvendig og værdsat.
- Skaber rammer for fælles måltider for en vigtig del af efterskolelivet.

Omfang:

Hver elev har i alt 2 ugers køkkentjans (plus/minus) på et skoleår fordelt hen over året.

Prøve/evaluering:

Køkkentjansen er et prøve- og evalueringsfrit rum for eleverne.

I køkkenet stilles realistiske krav på bestemt med kærlig vis.

Eleverne får direkte feedback på daglig basis.

Feedback er altid anerkendende, konstruktiv og med vægt på det positive.

Til gallafesten i slutningen af skoleåret bliver der givet en pris for "årets bedste køkkentjans".

6. Dokumentation og evaluering

Ærø Efterskole følger retningslinjerne for evaluering og offentliggørelse. På skolens hjemmeside findes alle lovpligtige informationer, som offentliggøres hvert år. Se mere på

<https://aee.dk/om-skolen#Lovpligtig%20info>